Misstänkt berusning och återfall i substansbruk

Misstänkt påverkan av alkohol, narkotika eller läkemedel samt återfall i substansbruk.

Akut tillstånd

Ring 112 vid svårväckbarhet, långsam eller oregelbunden andning, kramper, svår förvirring eller bröstsmärta. Vid misstänkt överdos: sök omedelbart råd från Giftinformationscentralen via 112 i brådskande fall, annars 1177. Invänta inte symtom.

Lämna inte en påverkad patient ensam. Vid medvetslöshet och normal andning: stabilt sidoläge. Vid medvetslöshet utan normal andning: påbörja hjärt-lungräddning och följ larmoperatörens instruktioner. Vid misstänkt opioidöverdos ges tillgängligt naloxon enligt produktens anvisningar utan att fördröja livräddande åtgärder. Ring alltid 112, även om patienten förbättras.

Sjuksköterskans bedömning

Personalen kontaktar sjuksköterskan omgående. Bedöm vakenhet, andning, puls, blodtryck, temperatur och syremättnad om möjligt. Kontrollera blodsocker vid medvetandepåverkan. Mätningar får inte fördröja akut hjälp.

Efterfråga substans, mängd, tidpunkt, samtidigt läkemedelsintag och senaste ordinerade doser. Uppmärksamma skador, självmordsavsikt och andra orsaker till symtomen. Sjuksköterskan kontaktar läkare samma dag vid pågående påverkan, misstänkt abstinens eller osäkerhet om fortsatt behandling.

Ordinerade läkemedel

Vid misstänkt berusning ska sjuksköterskan bedöma patienten före lugnande eller sömngivande läkemedel. Vid risk för ökad dåsighet eller andningspåverkan krävs läkarbedömning före dosen. Alkohol, opioider och bensodiazepiner kan tillsammans ge allvarlig andningspåverkan.

Läkaren beslutar individuellt vilka läkemedel som ska ges eller pausas. Dokumentera preparat, dos, uppehållets längd, kontroller och villkor för återinsättning. Ett positivt drogprov innebär inte automatiskt att all medicinering ska pausas. Vid oklara instruktioner kontaktas läkare före berörd dos.

Risk för abstinens

Abrupt avbrott efter regelbundet omfattande alkoholbruk eller regelbundet bensodiazepinbruk kan orsaka allvarlig abstinens. Kontakta läkare samma dag för bedömning, särskilt vid tidigare abstinenskramper. Skakningar, svettningar, oro och hjärtklappning kan vara abstinenssymtom. Vid kramper eller svår förvirring: ring 112. Abstinensbehandling kräver läkarordination.

Provtagning och uppföljning

Drogprov tas enligt ordination och med patientens samtycke. Tolka provsvaret tillsammans med symtom och ordinerade läkemedel. Provtagning får inte fördröja vård.

Dokumentera iakttagelser, patientens uppgifter, bedömning, läkarkontakt och åtgärder. Sjuksköterskan anger tillsyn och nästa bedömning i samråd med läkare. Återfall som påverkar läkemedelsbehandlingen meddelas före rond. Fortsatt behandling och stöd följs upp vid rond när det akuta är omhändertaget.

Kontakt

samuel@psykab.se eller SMS 073-399 44 12. Återkoppling normalt inom fyra timmar under vardagars arbetstid. Vid brådskande behov när läkaren inte är tillgänglig: ring 1177 för hänvisning. Vid allvarligt akut tillstånd: ring 112. Invänta då inte svar på mejl eller SMS.

Referenser

1177. Förgiftning.
Socialstyrelsen. Naloxon kan häva överdoser av opioider.
Vårdhandboken. Bedömning enligt ABCDE.
Nationella vård- och insatsprogram. Läkemedelsbehandling vid alkoholabstinens.
Fass. Oxascand – varningar, utsättning och interaktioner.
Karolinska Universitetslaboratoriet. Droganalyser – frågor och svar.